

## Преодоляване на предразсъдъци по отношение на разпределението на половете в професионалното образование и обучение: стартира нов европейски проект

Девет организации от шест европейски държави обединяват сили за да разработят иновативни инструменти, базирани на изкуствен интелект и да обучат учители да разпознават и да се справят с предразсъдъци по отношение на разпределението на половете в професионалните училища.

BGBiVET – Breaking Gender Bias in VET (Преодоляване на предразсъдъци по отношение на разпределението на половете в професионалното образование и обучение) официално стартира! Това е Европейски проект, целящ да трансформира професионалното образование и обучение в по-справедлива и приобщаваща среда. Съфинансиран от програма Еразъм+ на Европейския съюз по Ключово действие 2, проектът обединява девет партньора от Ирландия, Италия, България, Швеция, Финландия и Турция за тригодишно пътешествие, което ще приключи през ноември 2028 г.

Първата среща се проведе на 10 и 11 декември 2025 г. в град Пловдив, България, в Професионалната гимназия по хранителни технологии и техника, където представители на всички партньорски организации се срещнаха, за да определят оперативни стратегии и да стартират първите дейности.

Въпреки постигнатия през последните десетилетия напредък, половете стереотипи продължават да оказват дълбоко влияние върху образователния и кариерен избор на младите европейци. В професионалното образование и обучение това разделение е особено очевидно: сектори като механика, информационни технологии и строителство остават предимно мъжки, докато области като красота, мода и лични услуги се сблъскват с ясно изразено женско мнозинство. Тези дисбаланси не са резултат от вродени различия, а от несъзнателни предразсъдъци, предавани чрез кариерно ориентиране, учебни материали, семейни очаквания и ежедневни образователни практики.

BGBiVET се справя с това предизвикателство с иновативен подход, който съчетава изследвания, технологии и обучение. В рамките на трите години дейност, консорциумът ще проведе задълбочен анализ на политиките за равенство между половете в образователните системи на страните партньори и ще разработи виртуални сценарии и инструменти, задвижвани от изкуствен интелект, които ще позволят на учителите и учениците да разпознават и да се справят с предразсъдъците, свързани с пола, в симулирани условия. Това ще бъде допълнено от смесена програма за обучение на учители, фокусирана върху методи на преподаване, съобразени с пола и създаване на планове за равенство между половете, които са адаптирани към различни училищни контексти.

Проектът се координира от TUI – Учителски съюз на Ирландия, водещ ирландски учителски синдикат с над 23 000 членове и богат опит в насърчаването на равенството в образователния сектор. Технологичното сърце на проекта е поверено на OpenCom, италианско социално предприятие и изследователски център, базиран в Арецо, който ще ръководи разработването на симулационна платформа, базирана на изкуствен интелект. Програмата за обучение на учители ще бъде координирана от финландския образователен консорциум LHKK – Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä, организация, която вече успешно е внедрила собствен план за равенство между половете и служи като модел за цялото партньорство.

В областта на комуникацията и разпространението, проектът се основава на експертния опит на Euro Education Bulgaria, докато Професионалната гимназия по хранителни технологии и техника в гр.Пловдив освен че беше домакин на учредителното събрание, ще участва активно в тестването на разработените инструменти. Ирландия също така допринася чрез Bridgetown College, средно училище, което ще организира присъственото обучение за учители от всички страни партньори, ключов момент за обучение по методологии, отчитащи равенството между половете.

Централна роля в определянето на компетенциите и създаването на образователни материали се пада на Staffgymnasiet, шведско гимназиално училище, част от престижната мрежа на UNESCO-UNEVOC, което ще координира изготвянето на ръководството за учители за използване на симулационната платформа. Сред италианските партньори е Istituto Cellini във Флоренция, чийто състав на учениците представлява емблематичен случай на разделение на половете в професионалното образование: курсовете по мода се посещават почти изключително от жени, докато курсовете по механика се посещават почти изцяло от мъже. Консорциумът се допълва от BOSEV, турска фондация, ангажирана със социалното приобщаване и овластяването на маргинализираните групи, която ще координира дейностите в интернет мрежата и ще организира публични събития за разширяване на обхвата на проекта.

BGBiVET не просто изучава проблема а се стреми да създаде конкретни инструменти, които могат да бъдат възприети от училища и учебни институции в цяла Европа. Крайната цел е да се помогне за изграждането на система за професионално образование, в която всеки ученик може да избере своя образователен път без предразсъдъци, основани на пола.

За да следите развитието на проекта: [www.bgbproject.eu](http://www.bgbproject.eu)

Проектът BGBiVET (референтен номер 2025-1-IE01-KA220-VET-000358467) е съфинансиран от програма Еразъм+ на Европейския съюз. Съдържанието на тази публикация представлява само гледните точки на авторите и не отразява непременно мнението на Европейския съюз или на Националната агенция. Нито Европейският съюз, нито Националната агенция могат да носят отговорност за каквато и да е употреба на съдържащата се в нея информация.